Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Reactie op concept Omgevingsvisie Overijssel
Zaaknummer	**50560-2024**
B&W vergadering	24 september 2024
Integrale advisering	Herald Immink (Public Affairs), Niek Velderman (economie), Frans Huner (milieu), Shivane Lohuis (samenleving), Hennie Rodijk (openbare ruimte), Karin Lautenbach/Justin Brunsing (duurzaamheid), Michelle Bohan (sociaal), Rineke Bugter (groei-opgave dorpen) Matthijs Koops (verkeer); Jetty Looijenga (cultuur) Robert Voeten (RO)
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer
Voor informatie	Leonie van Dam/Francisca Holtman

Bestuurssamenvatting

Gedeputeerde Staten heeft verzocht om een bestuurlijke reactie op de concept Omgevingsvisie Overijssel. De Omgevingsvisie geeft op hoofdlijnen aan hoe en waar de provincie graag ziet dat alle opgaven (klimaat, energie, natuur, landbouw, woningbouw, economie, mobiliteit) gaan landen en hoe zij dit in overleg met partners willen realiseren. Het geeft een toekomstbeeld van Overijssel in 2035 met een doorkijk naar 2050.
Per hoofdstuk van de Concept Omgevingsvisie zijn diverse opmerkingen aangegeven.

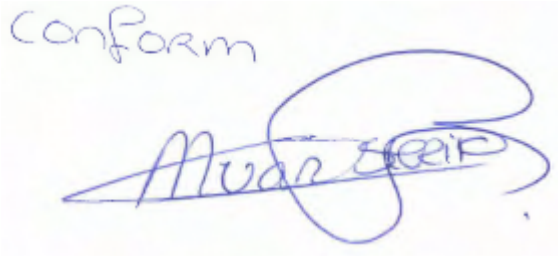
In hoofdlijnen sluit de concept visie aan bij de ambities van de gemeente Raalte. Wel is de visie op hoofdlijnen en vraagt op veel punten nog uitwerking. Hierbij zijn er zorgen over de integraliteit en uitvoerbaarheid als uitwerking sectoraal of gebiedsgericht gaat plaatsvinden. Ook krijgen we graag meer helderheid over de rol en positie van de gemeente bij de uitwerking.

Op het gebied van woningbouw is Raalte aangemerkt als bereikbare middelgrote kern en heeft daarmee groeimogelijkheden. Wel vragen we aandacht om goede aansluiting te houden bij de Warme Harten strategie uit de Verstedelijkingsstrategie van de Regio Zwolle en de positie van Raalte als ‘Streekcentrum” in de regio. Hierbij vragen we ook aandacht voor de rol die de stationsomgeving Raalte heeft als mobiliteits-Hub.
Voor het landelijk gebied waarderen we het onderscheid in gebieden waarmee keuzes voor de ruimtelijke mogelijkheden voor de landbouw beter inzichtelijk worden. Wel zijn er zorgen over de minimale inzet van middelen en instrumenten in de in Raalte veel voorkomende landbouwgebieden met generieke opgaven.

Beslispunten

1. In te stemmen de concept reactie op de Concept Omgevingsvisie Overijssel
2. De gemeenteraad te informeren met toezending van dit collegevoorstel en de reactie van het college op de concept Omgevingsvisie Overijssel

Besluit

Inleiding

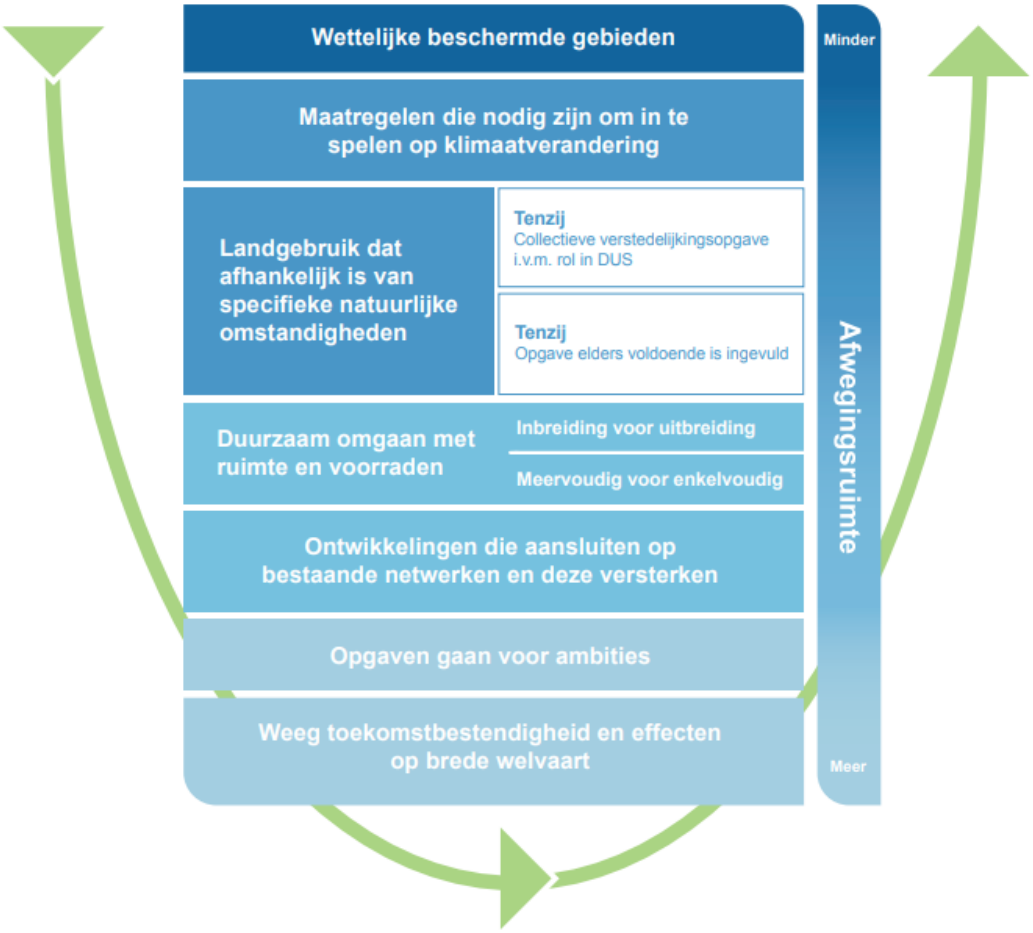
In juni heeft Gedeputeerde Staten van Overijssel het concept voor de Omgevingsvisie Overijssel voor consultatie vrijgegeven. In bijgevoegde brief verzoekt GS aan de gemeente om een bestuurlijke reactie te geven uiterlijk 30 september 2024.

De concept Omgevingsvisie Overijssel geeft op hoofdlijnen aan hoe en waar de provincie graag ziet dat alle opgaven (klimaat, energie, natuur, landbouw, woningbouw, economie, mobiliteit) gaan landen en hoe zij dit in overleg met partners willen realiseren. Het geeft een toekomstbeeld van Overijssel in 2035 met een doorkijk naar 2050.
Hierbij worden doelen centraal gesteld en wil de provincie dit in overleg met partners in gebieden uitwerken hoe deze doelen bereikt kunnen worden. Deze uitwerking vraagt nog beleid en/of uitvoeringsprogramma's, gebiedsprocessen en projecten en initiatieven. Het Fundament voor de Omgevingsvisie Overijssel (juni 2022) is hiervoor voor een groot deel de basis geweest.
Uitwerking van de (concept) Omgevingsvisie Overijssel in de voor de gemeente bindende Omgevingsverordening moet nog plaatsvinden.

Hoofdlijn Concept Omgevingsvisie Overijssel:
Er wordt gekozen voor vier leidende principes:

1. Duurzaam omgaan met onze ruimte en voorraden
2. Water en bodem sturend maken in onze ruimtelijke inrichting
3. Inzetten op krachtige DUS-regio's (Daily Urban System)
4. Voortbouwen op onze bestaande sterke netwerken.

Niet alles kan overal, daarom zijn deze leidende principes vertaalt in een redeneerlijn (zie afbeelding hieronder), deze helpt bij de afweging waar een ontwikkeling een plek kan krijgen.

Daarnaast moeten de Rode Draden: Ruimtelijke kwaliteit, Sociale kwaliteit, Gezondheid en Duurzaamheid zorgen voor houvast om een zorgvuldige afwegingen te maken op het gebied van brede welvaart.

Ruimte voor wonen en werken wordt afgestemd op regionaal niveau van de stedelijke netwerken (o.a. Regio Zwolle). Inbreiding gaat voor uitbreiding, waarbij wordt ingezet op geconcentreerde groei van steden en van goedbereikbare middelgrote kernen en dorpen. Iedere kern kan bouwen voor lokale behoefte.

Voor het landelijk gebied wordt onderscheid gemaakt in:

1. Landbouwgebieden met generieke opgaven en kansen, waarbij wordt ingezet op het beschermen van de ruimte voor de landbouw
2. Landbouwgebieden met gebiedsspecifieke opgaven en kansen, waarbij naast voedselproductie ook kansen worden gezien voor maatschappelijke diensten om de opgaven op gebied van natuur, water en klimaat aan te pakken.
3. Natuurgebieden (Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland (NNN)gebieden zoals al begrensd).

Beoogd effect

Met het geven van de reactie op de concept Omgevingsvisie geven we vragen en opmerkingen mee aan Gedeputeerde Staten van Overijssel. Dit zodat zij deze punten mee kunnen nemen in het verdere proces om te komen tot een Ontwerp Omgevingsvisie Overijssel.

Argumenten

1.1 De reactie is per hoofdstuk volgens de door de provincie gestelde vragen weergegeven

De reactie moet via een vooraf door de provincie aangegeven webformulier aangegeven worden. De concept reactie geeft de hierin gestelde vragen en de reacties daarop weer.

Hoofdlijn van de reactie is:

De omgevingsvisie sluit voor een groot deel aan bij onze ambities als gemeente Raalte en ons gemeentelijke beleid. Ook in de aangegeven redeneerlijn kunnen we ons vinden al vraagt deze op een aantal punten nog om verduidelijking en moet er altijd ruimte blijven voor maatwerk bij bijzondere omstandigheden.

Ten aanzien van de woningbouw en bedrijventerrein ontwikkeling is het, in aansluiting op de Verstedelijkingsstrategie regio Zwolle, positief dat Raalte als goed bereikbare middelgrote kern is aangegeven met de daarbij behorende groeimogelijkheden. Wel wordt de nadruk in de Omgevingsvisie nu nog wel gelegd bij groei in de steden en ontbreekt een duidelijke de koppeling met de door de provincie mede opgestelde en onderschreven Warme Harten strategie uit de Verstedelijkingsstrategie van de regio Zwolle. Ook vragen we ons af waarom aanduiding als Streekcentrum, gezien de voorzieningen en ligging van Raalte, niet wordt benoemd. En missen we de aanmerking van het station Raalte als mobiliteits-Hub in het kader van het Programma karakteristieke stationsomgevingen van de regio Zwolle.
We constateren ook nog tegenstrijdigheden in de tekst als het gaat om de positie van de kleine kernen

Voor het landelijk gebied waarderen we het onderscheid in gebieden waarmee keuzes voor de ruimtelijke mogelijkheden voor de landbouw beter inzichtelijk worden. Wel zijn er zorgen over de minimale inzet van middelen en instrumenten in de in Raalte veel voorkomende landbouwgebieden met generieke opgaven. Zeker op het gebied van klimaat en water, vooral rond de Sallandse weteringen en het behouden van gronden voor gewenste ontwikkeling (van grondgebonden veehouderij en/of (humane) voedselproductie) zijn hierbij aandachtpunt. Ook missen we een perspectief voor niet-grondgebonden/gebouw gebonden of intensieve veehouderij. Naast deze opmerkingen zijn we bezorgt over de sociale impact van de transitie van het buitengebied kan gaan hebben als er onvoldoende financiële middelen (vanuit het Rijk) voor uitvoering beschikbaar komen, zeker nu het Nationaal Programma Landelijk Gebied niet meer voortgezet zal worden.

Deze concept Omgevingsvisie vraagt op veel punten nog om uitwerking waarbij onze zorg is hoe de integraliteit met deze uitwerkingen per thema en/of per gebied gewaarborgd gaat worden. Ook de rol en positie van de provincie en ook de verwachtingen van de inzet en rol van de gemeente hierin zijn nog niet helder. Daarbij komt ook dat soms niet helder is via welke gebiedsindeling/samenwerking waarop gestuurd wordt. In sommige gevallen de DUS-regio's (regio Zwolle) in andere gevallen de deelgebied indeling vanuit Toekomst voor ons Platteland (Salland). Daarnaast wordt gestreefd naar een gelijkwaardige samenwerking als overheden. We gaan zeker ook uit van een goede en gelijkwaardige samenwerking, maar beseffen we ook dat deze soms niet geheel gelijkwaardig zal zijn. Graag zien we dit ook helder aangegeven in deze Omgevingsvisie.

Voor de overige (meer detail opmerkingen) wordt verwezen naar de concept reactie per vraag in de bijlage.

2.1 Het is goed om de gemeenteraad over de concept Omgevingsvisie Overijssel en de reactie daarop te informeren

In december 2022 is de gemeenteraad geïnformeerd over het Fundament voor de Omgevingsvisie van de Provincie Overijssel. Hierbij is aangegeven dat de raad op de hoogte zou worden gehouden over het verdere proces voor deze Omgevingsvisie. Omdat de reactietijd beperkt is en voor een groot deel in het reces viel is het niet mogelijk gebleken om de raad actief te betrekken bij de te geven reactie. Dit lijkt in deze fase ook niet noodzakelijk omdat dit:

1. Nog geen formele zienswijze-termijn is maar een reactie op een concept. De formele zienswijze periode over een Ontwerp Omgevingsvisie volgt nog.
2. De visie sluit op hoofdlijnen aansluit bij onze gemeentelijke ambities

Wel is het goed om de raad actief over het concept te informeren en reactie van het college met de gemeenteraad te delen. Als zij bespreking nodig vinden kan de agendacommissie dit agenderen. De uitkomsten van een eventuele

bespreking in de raad kunnen dan betrokken worden bij een reactie op de nog komende Ontwerp Omgevingsvisie Overijssel.

Duurzaamheid

De Omgevingsvisie Overijssel geeft richting aan opgaven zoals energie, klimaat en zorgvuldig ruimtegebruik. De visie geeft een hoofdlijn weer die voor de verschillende aspecten op lokaal niveau nog uitwerking nodig hebben.

Kanttekeningen

1.1 De concept Omgevingsvisie Overijssel is de 80% versie, onder andere de Omgevingseffectrapportage ontbreekt nog.

Zoals bij argument 1.2. aangegeven is dit nog niet de formele inzage termijn van een ontwerp omgevingsvisie. Het is nog slechts een concept. Er zijn in het document nog een aantal punten aangegeven die nog toegevoegd moeten worden of nog een standpunt van Provinciale Staten vragen. Zo is bijvoorbeeld de Omgevingseffectrapportage (OER) nog niet gereed en vraagt de inzet op de 'basiskwaliteit natuur' nog een besluit van Provinciale Staten.

1.2 De richting van het Omgevingsbeleid van Overijssel kan nog beïnvloed worden door de uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord door het kabinet

Naar verwachting zal in september het nieuwe kabinet komen met uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord. Omdat keuzes op rijksniveau doorwerken naar het beleid van provincies kan dit ook op sommige punten nog aanscherping en/of aanpassing van deze concept omgevingsvisie gaan vragen.

Financiën en Fiscale aspecten

Vooralsnog heeft deze reactie geen financiële consequenties voor de gemeente. De Omgevingsvisie Overijssel is alleen bindend voor de provincie Overijssel.

Vervolg

De reactie wordt doorgegeven via het webformulier aan de Provincie Overijssel en met bijgevoegde informatienotitie aan de gemeenteraad toegezonden. De provincie zal alle ingekomen reacties dit najaar verwerken en komen tot een ontwerp Omgevingsvisie. Deze ontwerp Omgevingsvisie wordt nog ter inzage gelegd en op dat moment volgt de formele zienswijze termijn waarbinnen iedereen een reactie kan geven. De daaropvolgende vaststelling van de Omgevingsvisie Overijssel door Provinciale Staten is gepland in 2025.

Communicatie

De reactie van het college wordt met dit voorstel ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad.

Bijlagen

Bijlage	Brief met verzoek om bestuurlijke reactie op concept Omgevingsvisie Overijssel
Bijlage	Concept Omgevingsvisie Overijssel juni 2024
Bijlage	Concept reactie op concept Omgevingsvisie Overijssel (format provincie)